

IZVORI ZA „BUDINO UČENJE”

Skraćenice: DN-Diga Nikaja
 MN-Mađima Nikaja
 SN-Samjuta Nikaja
 AN-Angutara Nikaja

<i>Odeljak</i>	<i>Strana</i>	<i>Red</i>	<i>Izvor</i>
BUDA			
Glava 1			
1	2	1	Razne Sute
	5	1	AN 3-38, Sukumala-suta
	5	10	MN 3-26, Arijaparijesana-suta
	6	1	Razne Sute
	7	1	MN 9-85, Bodirajakumara-suta
	7	5	Razne Sute
	7	12	Suta-nipata 3-2, Padana-suta
	7	17	Razne Sute
	8	8	Vinaja, Mahavaga 1
	9	10	DN 16, Mahaparinibana-suta
2	10	13	DN 16, Mahaparinibana-suta
	11	10	Parinibana-suta
	13	7	Parinibana-suta
	13	13	DN 16, Mahaparinibana-suta
Glava 2			
1	15	1	Amitajur-djana & Vimalakirtinir- desa-sutre

<i>Odeljak</i>	<i>Strana</i>	<i>Red</i>	<i>Izvor</i>
	15	5	Suramgama-sutra
	15	8	Vimalakirti-nirdesa i Mahaparinirvana sutre
	16	6	Sadarmapundarika-sutra 16
	17	1	Mahajanađataka-citabumipariksa-sutra
	17	6	Mahaparinirvana-sutra
2	19	1	Sadarmapundarika-sutra 3
	20	1	Sadarmapundarika-sutra 4
	21	11	Sadarmapundarika-sutra 5
3	22	14	Sadarmapundarika-sutra 16
Glava 3			
1	25	1	Avatamsaka-sutra 5
	26	4	Mahaparinirvana-sutra
	26	8	Avatamsaka-sutra
	26	14	Suvarnaprabasotamarada-sutra 3
2	29	7	Avatamsaka-sutra
	29	12	Avatamsaka-sutra 34, Gandavjuha
	29	15	Sukavativuha-sutra
	30	1	Avatamsaka-sutra
	30	6	SN 35-5
	30	9	Mahaparinirvana-sutra
3	32	9	MN 8-77 Mahasakuludaji-sutra
	33	5	Mahaparinirvana-sutra
	33	14	Lankavatara-sutra

<i>Odeljak</i>	<i>Strana</i>	<i>Red</i>	<i>Izvor</i>
	34	3	Avatamsaka-sutra 32
	34	14	Sadarmapundarika-sutra 25
	35	1	Mahaparinirvana-sutra
	35	12	Sadarmapundarika-sutra 2
	35	17	Sadarmapundarika-sutra 2

DARMA

Glava 1

1	38	1	Vinaja, Mahavaga 1-6 i SN 56-11-12, Damakakrapravartana- suta
	39	15	Itivutaka 103
	40	5	MN 2, Sabasava-suta
	40	11	Sutra od Četrdeset dva Odeljka 18
	41	3	Srimaladevisimanada-sutra
3	42	17	Avatamsaka-sutra 22, Dasabumika

Glava 2

1	46	1	MN 4-35, Kulasakaka-suta
	48	10	AN 5-49, Rađah-munda-suta
	48	17	AN 4-185, Samana-suta
	49	4	AN 3-134, Upada-suta
2	49	10	Lankavatara-sutra
	49	13	Avatamsaka-sutra 2
	50	1	Avatamsaka-sutra 16
	50	10	Avatamsaka-sutra 22, Dasabumika

<i>Odeljak</i>	<i>Strana</i>	<i>Red</i>	<i>Izvor</i>
	51	1	Lankavatara-sutra
	51	5	AN 4-186, Umaga-suta
	51	8	Damapada 1, 2, 17, 18
	52	1	SN 2-1-6, Kamada-suta
3	52	10	Avatamsaka-sutra 16
	52	16	Lankavatara-sutra
	53	10	MN 3-22, Alagadupama-suta
	54	8	Lankavatara-sutra
	54	12	Lankavatara-sutra
4	57	7	Vinaja, Mahavaga 1-6
	58	1	Lankavatara-sutra
	58	5	SN 35-200, Darukanda-suta
	58	13	Lankavatara-sutra i druge
	59	6	MN 2-18, Madupindika-suta
	59	17	Lankavatara-sutra
	60	9	Lankavatara-sutra
	61	8	Vimalakirti-nirdesa-sutra
	63	13	Avatamsaka-sutra 34, Gandavjuha
	63	20	Lankavatara-sutra i druge
Glava 3			
1	65	1	Vinaja, Mahavaga 1-5
	65	12	Vinaja, Kulavaga 5-21
	66	4	Suramgama-sutra
2	71	7	Suramgama-sutra
	73	4	Mahaparinirvana-sutra

<i>Odeljak</i>	<i>Strana</i>	<i>Red</i>	<i>Izvor</i>
	73	10	Sadarmapundarika-sutra 7 i Suramgama-sutra
	74	3	Avatamsaka-sutra 32
	74	7	Mahaparinirvana-sutra
	74	11	Brahmadala-sutra
	75	1	Mahaparinirvana-sutra
3	75	18	Mahaparinirvana-sutra
Glava 4			
1	81	1	Srimaladevisimanada-sutra
	82	9	AN 2-11
	82	13	Itivutaka 93
	82	18	Vinaja, Mahavaga
	83	6	AN 3-68, Anatitika-suta
	83	17	AN 3-34, Alavaka-suta
	84	10	Vaipulja-sutra
	84	16	Vinaja, Mahavaga 1-6, Damakak- rapravartana-suta
	85	1	MN 2-14, Kuladukakanda-suta
	85	13	Mahaparinirvana-sutra
	86	13	Itivutaka 24
2	88	14	MN 6-51, Kandaraka-sutanta
	89	9	AN 3-130
	89	17	AN 3-113
3	90	7	Itivutaka 100
	90	18	Samjuktaratnapitaka-sutra

<i>Odeljak</i>	<i>Strana</i>	<i>Red</i>	<i>Izvor</i>
	91	15	Mahaparinirvana-sutra
	93	1	AN 3-62
	93	14	AN 3-35, Devaduta-suta
	94	15	Terigata Atakata
4	95	14	Sukavativjuha-sutra tom 2.
Glava 5			
1	102	1	Sukavativjuha-sutra tom 1
	105	15	Sukavativjuha-sutra tom 2
	107	4	Amitajur-djana-sutra
2	110	13	Mala Sukavativjuha-sutra

NAČIN VEŽBANJA

Glava 1			
1	116	1	MN 2, Sabasava-suta
	117	20	MN 3-26, Arijaparijesana-suta
	118	11	SN 35-206, Čapana-suta
	119	9	Sutra od Četrdeset dva Odeljka 41-2
	121	16	MN 2-19, Dvedavitaka-suta
	122	10	Damapada Atakata
2	123	10	AN 3-117
	124	1	MN 3-21, Kakakupama-suta
	127	1	MN 3-23, Vamika-suta
	128	13	Đataka IV-497, Matangađataka
	132	5	Sutra od Četrdeset dva Odeljka 9

<i>Odeljak</i>	<i>Strana</i>	<i>Red</i>	<i>Izvor</i>
	132	12	Sutra od Četrdeset dva Odeljka 11
	133	5	Sutra od Četrdeset dva Odeljka 13
	133	23	AN 2-4, Samakitasuta
3	134	11	Samjuktaratnapitaka-sutra
	144	14	Mahaparinirvana-sutra
	145	13	Samjuktaratnapitaka-sutra
Glava 2			
1	150	1	MN 7-63 Kulamalunkja-sutanta
	152	7	MN 3-29, Mahasaropama-suta
	154	1	Mahamaja-sutra
	154	11	Teragata Atakata
	156	8	MN 3-28, Mahahatipadopama-suta
	157	1	Mahaparinirvana-sutra
	157	11	Avadasasataka-sutra
	158	13	Mahaparinirvana-sutra
	160	9	Pancavimsati-sahasrikaprajnapar- amita-sutra
	161	16	Avatamsaka-sutra 34, Gandavjuha
2	163	11	AN 3-88
	164	10	AN 3-81
	164	15	AN 3-82
	165	10	Parinibana-suta tom 2
	166	10	MN 14-141, Sakavibanga-suta
	167	14	Parinibana-suta tom 2
	168	10	AN 5-16, Bala-suta

<i>Odeljak</i>	<i>Strana</i>	<i>Red</i>	<i>Izvor</i>
	168	15	Avatamsaka-sutra 6
	169	12	Mahaparinirvana-sutra
	170	6	Samjuktaratnapitaka-sutra
	171	1	Suvarnaprabasa-sutra 26
	171	12	Mahaparinirvana-sutra
	172	11	Teragata Atakata
	173	6	Ātaka 55, Pankavuda-Ātaka
	174	6	Itivutaka 39 i 40
	174	14	Mahaparinirvana-sutra
	174	17	Mahaparinirvana-sutra
	175	1	AN 5-12
	175	6	Parinibana-suta
	175	14	Suramgama-sutra
3	176	18	SN 55-21 i 22, Mahanama-suta
	177	12	AN 5-32, Kundi-suta
	178	1	Vimalakirti-nirdesa-sutra
	178	11	Suramgama-sutra
	178	16	Sukavativjuha-sutra tom 2
	179	6	SN 1-4-6
	179	8	Avatamsaka-sutra 33
	180	7	Avatamsaka-sutra 24
	180	16	Suvarnaprabasa-sutra 4
	181	6	Amitajur-djana-sutra
	181	8	Sukavativjuha-sutra
	181	12	Mahaparinirvana-sutra

<i>Odeljak</i>	<i>Strana</i>	<i>Red</i>	<i>Izvor</i>
	182	8	MN 2-16, Ketokila-suta
	183	4	Sukavativjuha-sutra tom 2
4	184	1	Damapada
	192	1	SN 1-4-6
	192	12	AN
	192	16	Mahaparinirvana-sutra

BRATSTVO

Glava 1

1	194	1	Itivutaka 100 i MN 1-3, Damada- jada-suta
	194	7	Itivutaka 92
	195	1	Vinaja, Mahavaga 1-30
	195	16	MN 4-39, Maha-asapura-suta
	197	3	MN 4-40, Kula-asapura-suta
	198	4	Sadarmapundarika-sutra 19
	198	9	Sadarmapundarika-sutra 19
	199	1	Sadarmapundarika-sutra 14
2	200	11	SN 55-37, Mahanama-suta
	201	1	AN 3-75
	201	6	SN 55-37, Mahanama-suta
	201	10	SN 55-54, Dilanajam-suta
	201	15	Avatamsaka-sutra 22
	203	6	Mahaparinirvana-sutra
	206	4	Avatamsaka-sutra 7

<i>Odeljak</i>	<i>Strana</i>	<i>Red</i>	<i>Izvor</i>
	209	1	Mahamaja-sutra
	210	1	Avatamsaka-sutra 21
	210	16	Mahaparinirvana-sutra
Glava 2			
1	212	1	DN 31, Singalovada-suta
	217	13	AN 2-4, Samakita-suta
	218	9	AN 3-31
	218	15	Ḍataka 417, Kakani-Ḍataka
	220	13	DN 31, Singalovada-suta
	221	4	Damapada Atakata 1
2	222	13	AN 4-197
	223	8	AN 5-333 Ugaha-suta (Burmanski komentari)
	224	4	AN 7-59, Suḍata-suta
	226	15	DN 16, Mahaparinibana-suta
	227	17	Srimaladevisimanada-sutra
3	230	1	DN 16, Mahaparinibana-suta
	231	3	Avatamsaka-sutra 34, Gandavjuha
	232	8	Suvarnaprabasa-sutra 12
	233	6	Bodisatva-gokaropaja-visajavikur- vana-nirdesa-sutra
Glava 3			
1	240	1	Mahaparinirvana-sutra
	241	18	AN 3-118, Sokejan-sutra
	243	10	12 SN

<i>Odeljak</i>	<i>Strana</i>	<i>Red</i>	<i>Izvor</i>
	244	4	Vinaja, Mahavaga 10-1 i 2
	244	11	DN 16, Mahaparinibana-suta
	245	15	Vinaja, Mahavaga 10-1 i 2
2	248	12	SN
	249	10	Čuin-kjo-sutra
	249	16	Vimalakirti-nirdesa-sutra
	251	1	Mahaparinirvana-sutra
	251	14	Sukativjuha-sutra
	252	1	Sukativjuha-sutra
	252	11	Vimalakirti-nirdesa-sutra
3	253	1	Damapada Atakarta 1
	253	7	AN 34-2
	254	7	Damapada Atakata 1
	255	5	AN 5-1
	255	9	Sarvastivada-sangavedakavastu 10
	256	3	MN 9-86, Angulimala-suta
	257	4	AN 26

DODATAK

KRATKA ISTORIJA BUDIZMA

1. INDIJA

Jedan od najvećih epohalnih događaja u duhovnoj istoriji čovečanstva dogodio se kada je „Svetlost Azije” blistavo zasijala u središnjem delu Indije, ili, drugim rečima, kada su se snopovi Velike Mudrosti i Samilosti razlili tamo, i oni su bogatili ljudski um tokom vekova, sve do današnjeg dana.

Gautama Buda, koji je prema kasnijim Budinim sledbenicima poznat kao Šakjamuni ili „Mudrac iz Šakja plemena”, napustio je svoj dom, postao prosjak i uputio se ka jugu, ka Magadi. Pretpostavlja se da je tamo, sredinom V v. pre n. e. on najzad dostigao Prosvetljenje pod Bodi-drvetom. On je svoje neumorne napore nastavio tokom četrdeset pet dugih godina, od trenutka Prosvetljenja pa sve do njegove „Veličanstvene Smrti” kojom je zakoračio u Maha-pari-Nirvanu, sve vreme propovedajući učenje Mudrosti i Samilosti. Kao rezultat, veliki Budisti nastavili su da se javljaju u kraljevstvima i raznim plemenima srednje Indije.

U vreme vladavine kralja Asoke (268–232 p.n.e.), trećeg vladara kraljevstva Maurja, učenje Gautama Bude proširilo se po čitavoj Indiji, a propovedalo se i van granica zemlje.

Maurja je bilo prvo ujedinjeno kraljevstvo u Indiji. U vreme svog prvog vladara Čandragupte (vladao otprilike od 316 do 293 p.n.e.) ovo kraljevstvo je već zahvatalo veliko prostranstvo, pružajući se od Himalaja na severu do planina Vindja na jugu, od Bengalskog zaliva na istoku do planina Hindu Kuš na zapadu. Kralj Asoka je i dalje proširio njegove granice do visoravni Dekan, porazivši Kalingu i ostale.

Ovaj kralj je bio poznat po tome što je bio nagle naravi, i njegov narod ga je zvao Čandasoka (Besni Asoka); ali njegova se narav potpuno promenila kada se suočio sa stravičnim posledicama koje je izazvao rat u kome je Kalinga bio pobeđen. Asoka je tada postao odani sledbenik učenja Mudrosti i Samilosti. Posle toga učinio je mnoga dela kao budistički vernik, među kojima su sledeća dva poduhvata naročito vredna pomena.

Prvo je Asokin „Urezani ukaz”, ili pravila uprave zasnovana na budističkom učenju, urezan na kamenim stubovima, ili na uglčanim stenama, koje je naredio da se načine na mnogim mestima, šireći tako Budino učenje. Drugo, poslao je misije van svoje zemlje u druge zemlje, u svim pravcima, koje su prenosile učenje Mudrosti i Samilosti. Naročito je značajna činjenica da su neke misije bile poslate čak do Sirije, Egipta, Kirene, Makedonije i Epira, šireći Budizam daleko u zapadni svet. Osim toga, Mahendra (na pali jeziku Mahinda) izaslanik poslat u Tamraparni ili Cejlon, uspešno je „Ustanovio divno učenje na divnom Lankadvipu (Pali, Lankadvipa)”, i tako osnovao uporište budističkog učenja za njegovo dalje propovedanje na ostrvu.

2. USPON MAHAJANA BUDIZMA

„Istočni budistički pokret” često spominju Budisti kasnijih godina. Ali u prehrišćanskom periodu lice Budizma očigledno je bilo okrenuto Zapadu. Negde početkom nove ere ovo „lice” Budizma počelo je da se okreće Istoku. Pa ipak, pre nego što počnemo da govorimo o tome, moramo nešto reći o velikoj promeni koja se dešavala u Budizmu. Ta promena je, u stvari, novi talas poznat kao Mahajana Budizam ili Velika Kola Budizma, koji se čvrsto ukorenio kao značajan element učenja tog vremena.

Kada, kako i od koga je započet taj „Novi Talas”? Još uvek niko nije u mogućnosti da dá definitivni odgovor na ovo pitanje. Jedino što znamo jeste da: prvo, pokret mora da se pojavio u takozvanom poreklu rasuđivanja, koje je ustanovila Mahasamgika škola progresivnih sveštenika iz toga doba; drugo, činjenica je da su neki od bitnih elemenata Mahajana zapisa već postojali u periodu od II ili I v. p.n.e. do I v. n.e. A kada se uzvišena misao Nagardune, podržana u Mahajana zapisima, razvila, Mahajana Budizam se jasno pokazao u prvom planu na istorijskoj pozornici religije.

Uloga koju je Mahajana Budizam odigrao bila je vrlo velika u dugoj istoriji Budizma. Što se tiče Kine i Japana, Budizam se u ovim zemljama, skoro kroz čitavu njihovu istoriju, razvijao pod uticajem Mahajana učenja. Ovo nije čudno, jer je tada već bio izgrađen novi ideal za spasenje masa, zamišljanjem živih svetaca u obliku Bodisatvi, koji će sprovesti taj ideal; osim toga, da bi ih podržali, Mahajana mislioci došli su do izvanrednih intelektualnih rezultata u metafizici i oblasti psihologije. Tako, iako u osnovi sa jedne strane vezane za učenje Gautama Bude, mnoge nove faze Mudrosti i Samilosti su dodane. Sa ovim novim dodacima Budizam je postao pun žara i energije i obogatio je zemlje Istoka kao brza matica velike reke.

3. CENTRALNA AZIJA

Po prvi put je Kina doznala za Budizam upravo preko zemalja Centralne Azije. Zato, da bismo govorili o širenju Budizma od Indije do Kine, potrebno je govoriti o Svilenom Putu. Taj put prelazio je preko bezgraničnih teritorija Centralne Azije da bi povezao Zapad i Istok, a ovaj trgovački put otvoren je u vreme kralja Vua iz dinastije Han (vladao 140–87 p.n.e.). U to vreme teritorija Hanovaca prostirala se daleko na Zapad, a u susednim zemljama, kao što su Fergana, Segdiana, Tukara, pa čak i Partia, trgovački duh koji je prethodno probudio Aleksandar Veliki, bio je još uvek jako živ. Na ovom prastarom putu koji je prolazio kroz te zemlje, svila je imala najznačajniju ulogu, i zato se zvao Svileni put. Nešto pre ili posle početka nove ere, Indija i Kina započele su svoje kulturne kontakte prvo preko ovog trgovačkog puta. Tako se može reći da je put bio i staza Budizma, takođe.

4. KINA

Istorija kineskog Budizma počinje od njihovog prihvatanja Budističkih zapisa i daljeg prevođenja ovih zapisa. Najstariji rad iz davnih vremena je „*Se-še-er-džang-đing* (Sutra u četrdeset dva dela, izgovorena od Bude)”, prevod koji su načinili Kasjamatanga i drugi u vreme Jing-ping ere (58–76 n.e.) kralja Minga iz kasnije Istočne Han dinastije, ali danas se smatra da je to samo legenda. Prihvaćeno mišljenje danas ide u korist An Šegaoa koji se bavio prevođenjem u Lo-jangu od 148 do 171 g. n.e. Od novog doba pa sve do vremena Severne Sung dinastije (560–1129 n.e.) prevodilački rad nastavljen je tokom, gotovo, hiljadu godina.

U ranije vreme, oni koji su odigrali glavnu ulogu u prenošenju i prevođenju zapisa bili su sveštenici zemalja Centralne Azije. Na primer, gore pomenuti A Šegao, došao je iz Partie; Kang Sengkai došao je iz Samarkanda u Lo-jang negde u III v. i preveo „*Sukativjuhu*” (Knjiga Beskrajnog Života). A zatim Ču Fahu ili Darmarakša, poznat kao prevodilac „*Sadar-mapundarika*”, došao je iz Tukare i ostao u Lo-jangu ili Čang-anu od kraja III v. do početka IV v. Kada se Kumarađiva, koji je došao iz Kuče, pojavio početkom V v., prevodilački rad u Kini dostigao je vrhunac.

Otprilike u to vreme počeli su sveštenici iz Kine da posećuju Indiju da bi učili sanskrit. Pionir među tim sveštenicima bio je Fa Sjen (339–420 n.e.). On je napustio Lo-jang 339., a vratio se petnaest godina kasnije. Najzapaženiji od svih sveštenika koji su posetili Indiju bio je Sjuan Džuang (600–664 n.e.), koji je za Indiju krenuo 627. i vratio se kući 645., posle devetnaest dugih godina. Dalje, Ji Đing (635–713 n.e.), ne treba ga mešati sa knjigom Ji-đing, krenuo je za Indiju morem 671., a vratio se kući istim putem dvadeset pet godina kasnije.

Ovi su sveštenici posetili Indiju da nauče sanskrit i donesu kući zapise koje su odabrali; odigrali su glavnu ulogu u radu oko prevođenja zapisa. Lingvistička veština koju je Sjuan Džuang pokazao naročito se isticala, i uz pomoć njegovog upornog rada, prevođenje zapisa u Kini dostiglo je još jedan vrhunac. Radovi iz ranijih dana, urađeni od strane Kumarađive i njemu sličnih, nazivaju se „Stari Prevod”, a radovi Sjuan Džuang i kasnijih prevodilaca nazivaju se „Novi Prevodi” budističkih učenika iz kasnijih perioda.

Zasnovana na tom ogromnom broju tomova koje su oni preveli sa sanskrita, misli i religijska aktivnost ovih učenih ljudi, polako ali sigurno se okrenula prema kineskoj. Obilno su se pojavili rasna priroda, potrebe i ubeđenja. Manifestacija toga je bilo da su se sveštenici u ranom periodu okrenuli metafizički ka „Ne-materijalnosti” naročito, čime se bavi Prajna Sutra. Kasnije su oni odbacili Hinajanu ili takozvana Mala Kola Budizma i okrenuli se ka Mahajani, Velikim Kolima Budizma. Ovaj pokret je postepeno postajao primetan u sekti Tendai, a može se reći da je svoj vrhunac dostigao kada se pojavila sekta Zen.

Bilo je to u drugoj polovini VI v. kada je sekta Tendai doživela svoje potpuno ostvarenje u Kini, koje je dovršio Tendai Daiši Če Ji (538–597 n.e.), njen treći poglavar. On je bio jedna od najistaknutijih figura budističke misli, a kritička klasifikacija Budinog učenja na Pet Perioda i Osam Doktrina, koju je ovaj svetac načinio, dugo je vršila veliki uticaj na Budizam u Kini i Japanu.

Pregled pokazuje da su razne sutre donesene u Kinu, bez obzira na vreme njihovog postanka, i bile su prevedene, kako bi bile donete. Pred tolikim brojem sutra, javio se problem kako da se shvati njihovo poreklo i vrednost. Bilo je neophodno da se Budizam prihvati kao celina i da se pokaže kako čovek treba da se postavi u zavisnosti od sopstvenog shvatanja Budizma. Što se tiče vrednovanja sutri, u prvi plan se ističe kineska misao. Iznad svega Če Jievo vrednovanje je bilo izuzetno sistematično i zato izvanredno ubedljivo. Ali, s pojavom budističkog istraživačkog rada u moderno doba, čak je i tako izuzetan uticaj morao da nestane.

U istoriji Budizma u Kini „Ona koja je došla poslenja” bila je sekta Zen. Pretpostavlja se da je njen osnivač Sramana, stranac, ili Bodidarma (–528 n.e.), ali seme koje je on posejao ugledalo je svoj veličanstveni cvet tek posle Hui Nenga (638–713 n.e.), šestog poglavara. Posle VIII v. sekta je dala mnogo talentovanih sveštenika za redom, koji su Zenu doneli napredak tokom nekoliko vekova.

Može se primetiti da je postojao novi način mišljenja u Budizmu, duboko ukorenjen u prirodi kineskog naroda. Bio je to Budizam obojen kineskim načinom mišljenja. A ipak, tok učenja Gautama Bude, zajedno sa ovom svežom strujom, prerastao je u još veću reku koja je obogatila zemlje na Istoku.

5. JAPAN

Istorija Budizma u Japanu počinje u VI v., 538. g. n.e. Kralj Poči (ili Kudara, Koreja) otposlao je svog izaslanika da predstavi Budin lik i svitak sutri u carevoj Palati Imperatora Kinmeija. Ovo je označeno kao prvo uvođenje Budizma u ovu zemlju. Tako je istorija religije u Japanu danas stara više od 1400 godina.

U ovoj dugoj istoriji možemo govoriti o japanskom Budizmu i njegova tri žarišta. Prvo se može grubo odrediti kao Budizam VII i VIII v. Da bismo to konkretno pokazali možemo se pozvati na hram Horju (607 g. n.e.) i hram Todai (752 g. n.e.) koji su bili izgrađeni u ovom periodu. Gledajući unazad na to vreme, postoji jedna stvar koju ne smemo prevideti, a to je izuzetno jak kulturni razvoj u čitavoj Aziji tokom ovog perioda, dok je civilizacij Zapada bila zatvorena u dubokom mraku. Na istoku se razvijao zapanjujuće živ i

veličanstven pokret. U Kini, u Centralnoj Aziji, u Indiji i u zemljama Južnog Mora snažno se razvijala inteligencija, religija i umetnost. Pridružujući se ovom pokretu Budizam je prao Istok svojom snažnom plimom humanizma. I ovaj novi pokret japanske kulture pokazuje prihvatanje na krajnjem Istoku opšte kulturne klime koja se širila ogromnim prostranstvom Azije, što potvrđuje konstrukcija briljantnog Horjuđi i izvanrednog Todai hrama, kao i raznovrsna religijska i umetnička aktivnost koja prati te događaje.

Ljudi ove zemlje koja je dugo bila necivilizovana, tada su se kupali u struji velike kulture; iznenada se rastvorio cvet civilizacije. To je bio srećni obrt sudbine koja je išla u prilog Japanu u tim vekovima. A tom usponu kulture najviše je doprineo Budizam, budistički hramovi u to vreme postaju vrlo značajni društveni centri, a sveštenici su bili vođe novog učenja. Tamo se nije razvijala samo religija već i velika kultura. Takvo je bilo stanje Budizma kada je prvi put prenesen u ovu zemlju.

U IX v. dva velika sveštenika Saičo (Dengjo Daiši, 767–822) i Kukai (Kobo Daiši, 774–835) pojavila su se i osnovala dve budističke veroispovesti poznate zajedno kao Heian Budizam. To je bilo ustanovljenje čisto japanskog Budizma. Oni su se držali Budizma u njegovom izvornom obliku i praksi, i osnovali su svoje središnje manastire na planinama Hiei i Koja. Tokom 300 godina od osnivanja, sve do perioda Kamakura ove dve tajne veroispovesti, Tendai i Šingon, razvijale su se uglavnom među aristokratama i na carskom Dvoru.

Drugo središte budizma može se postaviti u vreme XII i XIII v. U to vreme su se pojavili sveštenici kao što su Honen (1133–1212 g. n.e.), Šinran (1173–1262 g. n.e.), Dogen (1200–1253 g. n.e.) i Ničiren (1222–1282 g. n.e.). Kada govorimo o budizmu u Japanu ne možemo a da ne pomenemo te

velike sveštenike. Zašto samo problematični vekovi daju tako izuzetne ličnosti? To je zato što su svi bili suočeni sa običnim problemom. Koji je to problem bio? Možda činjenica da je budizam bio prihvaćen ali na svojstveno japanski način.

To nas može odvesti do pitanja zašto? Zar nije istina da je budizam bio prenet u ovu zemlju davno pre toga? Istorijski je tako. Ali je takođe istina da je ljudima bilo potrebno nekoliko stotina godina da u ovoj zemlji svare i preoblikuju uvezenu religiju, toliko da je pretvore u potpuno svoju. Ukratko, u VII i VIII veku su započeti napori da se prihvati budizam, a kao rezultat tih napora religija je procvetala u vreme ovih sveštenika u XII i XIII v.

Posle toga budizam se održao do današnjih dana, zasnovan na temelju izgrađenom od strane ovih sveštenika. Od vremena kada su se pojavili ti izuzetni ljudi, nikada se više u istoriji japanskog budizma nije pojavila briljantnost tih vekova. Pa ipak, piscu se čini da postoji druga stvar koja privlači našu pažnju, a to je plod istraživanja izvornog budizma načinjenog u moderno doba.

Od vremena kada je prihvaćen budizam u Japanu je bio Mahajana pod uticajem kineskog budizma. Naročito pre pojave velikih učitelja u vreme XII i XIII veka, Mahajana učenje činilo je glavnu struju zajedno sa osnivačem sekti, kao njihovim središtem; ovo se održalo do danas. U istoriji budizma u Japanu izučavanje izvornog budizma započeto je posle srednje Meidi ere. Lik Gautame Bude živo se ponovo pojavio pred onima koji su bili skloni da zaborave da osim osnivača sekti postoji i osnivač budizma, i objašnjeno je

onima koji se nisu obazirali ni na šta osim na Mahajana učenje, da postoji sistem budističke vere. Ove nove faze još uvek ostaju u domenu skolastičkog učenja i još uvek nisu dovoljno snažne da probude religijski entuzijazam među masama. Ali izgleda da se poznavanje budizma među ljudima ove zemlje znatno popravlja. Pisac bi želeo da istakne ovu fazu kao treće i poslednje od tri pomenuta žarišta.

PRENOŠENJE BUDINOG UČENJA

Budizam je izgrađen na učenju koje je Šakjamuni propovedao tokom 45 godina svoga života. Reči koje je upotrebio u svom učenju su zato apsolutno merodavne u ovoj religiji, i uprkos činjenici da postoji 84000 darma kapija i veliki broj škola, sve one su povezane su Šakjamunijevim zapisima. Knjige u kojima se govori o Budinom učenju poznate su kao Isaikjo ili Daizokjo, što znači potpuna zbirka svetih zapisa.

Šakjamuni je sa žarom branio vrline ljudskih bića i propovedao svoje učenje jednostavnim i jasnim svakodnevnim rečima, tako da svako može putpuno da ga razume. On je nastavio sa svojim propovedima za dobro ljudi sve do trenutka svoje smrti, kada mu je bilo 80 godina.

Posle Šakjamunijeve smrti, njegovi su učenici propovedali jevanđelje vodeći se prema onome što su čuli. Pa ipak, kako je učenje prenošeno i prepričavano mogla su se javiti neka odstupanja zbog nesvesnih grešaka od strane učenika u vezi sa onim što su mislili da su čuli ili razumeli. Ali Šakjamunijeve reči moraju se uvek prenositi tačno i korektno, a prilika da čuje učenje mora se priuštiti svakome bez razlike. Zato su se mnogi stariji sveštenici bili okupili da odrede i utvrde reči i učenje, recitujući jedan drugome ono što je svaki mislio da je čuo, i proveli su mnogo meseci u toj diskusiji. Rad koji je iz toga usledio poznat je kao Kecudu ili Ustrajanje. Ovo pokazuje koliko su bogobojažljivo i promišljeno pokušavali da prenesu upravo one reči koje je izgovorio veliki učitelj.

Tako utvrđeno učenje je zapisano. Uz zapisano učenje dodati su komentari i interpretacije učenih sveštenika kasnijeg perioda, što je poznato

pod imenom *Ron* ili Komentari. Sâmo Budino učenje, komentari dodati kasnije i budistička pravila, sve je to poznato kao Sanzokjo (Tri odeljka budističkih zapisa) ili Triptih na sanskritu.

Sanzokjo ili Triptih sadrži Kjozo, Ricuzo i Ronzo; reč *zo* znači sklonište ili sanduk. *Kjo* se odnosi na budističke zapise, *ricu* na pravila za budističko Bratstvo i *ron* na komentare sačinjene od strane visokih sveštenika.

Prema predanju, budizam je donet u Kinu 67. g. n.e. za vreme vladavine kralja Minga iz pozne Istočne Han dinastije (25–220 g.). Ali u stvari, tek su 84 godine kasnije budistički zapisi doneti i prevedeni u Kini (151. g. n.e.) u vreme kralja Huana iz iste dinastije. Tokom više od 1700 godina od tada, nastavlja se prevođenje zapisa na kineski jezik. Tako je broj knjiga i tomova dostigao 1440 prevedenih zapisa u 5586 tomova. Napori da se sačuvaju prevedeni zapisi započeli su u vreme dinastije Vei, ali tek u vreme Severne Sung dinastije počinje njihovo štampanje. Od tada se radovi kineskih visokih sveštenika dodaju budističkim zapisima i zato više nije bilo ispravno nazivati ove knjige Triptih. U vreme ere Suei knjigama je dat naziv *Isaikjo* ili Kompletna zbirka svih svetih zapisa, a u eri Tang nazivane su novim imenom Daizokjo ili Zbirka svih budističkih zapisa, zakona i rasprava.

Budizam je na Tibet stigao negde u VII v. n.e., a nekih 150 godina, od IX do XI v., nastavili su se radovi na prevođenju budističkih zapisa i praktično su svi u to vreme bili prevedeni.

Pošto su zapisi prevedeni ne samo na korejski, japanski, cejlonski, kambodžanski, turski i skoro sve orijentalne jezike, već i na latinski, francuski, engleski, nemački i italijanski jezik, može se slobodno reći da je blagoslov Budinog učenja danas stigao do svakog kutka sveta.

Ali, s druge strane, što se tiče kvaliteta tih prevoda i istorije razvoja religije i njenih izvora tokom više od dve hiljade godina, kada je napisano više od deset hiljada prevoda, još uvek izgleda teško doseći do pravog značenja reči koje je izrekao Šakjamuni, pa čak i uz pomoć „Daizokjo“-a. Zato je neophodno izabrati ona osnovna značenja iz „Daizokjo“-a i načiniti od njih osnov na kojem će čovek moći da gradi svoju veru i religiju.

Najmerodavnije u budizmu su reči koje je izrekao Šakjamuni. Zato budističko učenje mora biti učenje koje je tesno povezano i blisko stvarnosti našeg svakodnevnog života; u suprotnom bi doživelo promašaj u inspirisanju čovekovog uma da veruje u učenje, iz svojih dubina. To znači da je poželjno, da bi učenje bilo takvo da ga možemo načiniti našim sopstvenim, da bude jednostavno i prosto, nepristrasno u svom kvalitetu, sveobuhvatno pa ipak blisko rečima koje koristimo u svakodnevnom govoru.

Ova knjiga zadovoljava gornje uslove prihvatajući „tok“ *Daizokjoa* u njegovom trajanju dugom više od dve hiljade godina. Naravno, ova publikacija ne može se smatrati savršenom po sadržini. Budine reči su beskraino duboke po svom značenju a njegove Vrline su tako bezgranične da ih čovek ne može lako sagledati.

Naša je iskrena želja zato da ova knjiga bude usavršena u još verniji i vredniji oblik, kada u budućnosti izađu izmenjena izdanja, kako je planirano.

ISTORIJA „BUDINOG UČENJA”

Ovaj budistički tekst zasnovan je na izmenjenom i dopunjenom originalu japanskog izdanja *Novoprevedenog budistickog teksta*, izdatog u julu 1925. g. od strane Udruženja za širenje „Novoprevedenog budističkog teksta”, pod upravom velečasnog Muan Kizua. Ovo prvo japansko izdanje bilo je dopunjeno od strane prof. Šugaku Jamabea i prof. Čizen Akanuma, u saradnji s mnogo budističkih učenika u Japanu, i bilo je potrebno skoro pet godina da bude izdato.

U eri Šova (1926–) *Popularno izdanje budistickog teksta* na japanskom, takođe je izdalo Udruženje i bilo je razaslato po čitavom Japanu.

U julu 1934. g., kada je Pan-pacifički omladinski sastanak održan u Japanu, *Budino učenje*, engleski prevod *Popularnog izdanja budistickog teksta*, izdala je Sve-japanska budistička omladinska federacija, uz pomoć g. D. Godarda, kao jedno od njegovih dela. 1962. g. povodom 70 godina od uvođenja Budizma u Ameriku, g. Jehan Numata, osnivač kompanije Micutojo, sam je objavio englesko izdanje *Budinog učenja*.

Godine 1965., kada je g. Numata osnovao Fondaciju za unapređenje Budizma u Tokiju, kao jedna od aktivnosti Fondacije planirano je popularisanje ovog engleskog teksta širom sveta.

U nameri da se ostvari ovaj plan, organizovan je 1966. g. komitet koji je trebalo da izmeni ovo *Budino učenje*. Članovi komiteta bili su profesori Kazujoši Kino, Šuju Kanaoka, Zeno Išigami, Šinko Sajeki, Kodo Macunami, Šođun Bando i Takemi Takase. Prof. Fumio Masutani, g. N.A. Vadel i g. Tošisuke Šimizu su takođe radili na izmeni. Tako je englesko-japansko izdanje izašlo u novom obliku.

Godine 1972., profesori Šuju Kanaoka, Zeno Išigami, Šuju Hanajama, Kvansei Tamura i Takemi Takase ispravili su neke štamparske greške i ponovo izmjenili tekst.

Opet, godine 1974., u nameri da se isprave nepodesni i netačni izrazi u engleskoj verziji, na koje je Fondaciji skrenuo pažnju g. Ričard Štajner, pod njegovim rukovodstvom su profesori Šođun Bando, Kodo Macunami, Šinko Sajeki, Kvansei Tamura, Doju Tokunaga i Šuju Hanajama (glavni urednik) ponovo su izmjenili tekst. Godine 1978. i 1980., gore navedeni urednici, zajedno sa profesorima Šigeo Kamatom i Jasuaki Narom, u nameri da razgovaraju o nekim temama koje je predložio g. Šinroku Inoue, sastali su se da ponovo izmene knjigu. Tako je englesko-japansko izdanje *Budinog učenja* izišio u današnjem obliku kao rezultat njihovog rada.

Godine 1980. odlučeno je da je došlo vreme da se ova knjiga prevede na još nekoliko jezika, osim engleskog, francuskog, portugalskog i španskog, na koje je već bila prevedena. Tako je Fondacija opet pozvala g. Štajnera da ponovo uredi i dotera englesko izdanje, sa koga će se prevoditi na nemački, italijanski, grčki, kineski, holandski i nepalski jezik.

Godine 1981. opet smo zamolili nekoliko japanskih i američkih studenata da pročitaju knjigu da bismo je učinili još čitljivijom. Pošto su se urednici sastali s ovim studentima da rasprave o promenama, sledstveno tome knjiga je izmenjena.

“Budino učenje” je na srpskohrvatski jezik preveo dr Dejan Razić, docent Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Jugoslavija, a prevod je proverio profesor Tokijskog univerziteta, Šigeo Kurihara, Japan.

April, 1984

INDEKS
„BUDINOG UČENJA”

<i>Ljudski Život</i>	<i>Strana</i>	<i>Red</i>
Značenje života	5	10
Trenutno stanje sveta	96	16
Idealan način života	249	16
Pogrešno gledište o životu	45	1
Pravilan pojam o životu	41	9
Život predrasuda	57	7
Onima koji su obmanuti (priča)	127	1
Život čoveka (priča)	90	18
Ako neko živi životom pohote i strasti (priča)	90	7
Čemu starac, bolesnik i mrtvac mogu da nauče (priča)	93	14
Smrt je neizbežna (priča)	94	15
Pet stvari koje niko ne može da postigne na ovom svetu	48	10
Četiri istine ovog sveta	48	17
I zabluda i Prosvetljenje potiču iz uma	49	10
Dvadeset stvari koje se teško mogu ostvariti ali je vredno da ih običan čovek ostvari	133	5
<i>Vera</i>		
Vera je vatra	179	6
Vera ima tri bitna vida	180	16

Indeks

	<i>Strana</i>	<i>Red</i>
Vera je manifestacija	182	1
Vera se javlja u iskrenom umu	181	6
Pronaći istinu je isto tako teško kao slepcu da opiše pravi oblik slona dodirujući ga (priča)	75	1
Istinsko budističko učenje pokazuje gde se nalazi Budina Priroda (priča)	77	15
Budinu Prirodu zakriljuju strasti (priča)	73	10
Sumnje ometaju veru	182	8
Buda je Otac čitavom svetu a ljudska bića su njegova deca	35	17
Budina Mudrost je tako široka i tako duboka kao veliki okean	34	7
Budin Duh je pun Velike Samilosti	15	1
Budina Samilost je večna	16	6
Buda nema fizičkog tela	13	17
Buda je propovedao tokom celog Svog života	23	14
Buda je koristio privid života i smrti da bi ubedio ljude	23	14
Buda je spasio ljude njihovih patnji koristeći se prigodnim pričama	19	5
”	20	1
Svet Prosvetljenja	251	9
Postati poklonik Bude, Darma i Samge	178	1
Naučiti načine da se držiš pravila da upražnjavaš usredsređenost uma i da delaš mudro	163	11

Indeks

	<i>Strana</i>	<i>Red</i>
Osmostruki Uzvišeni Put	166	14
Šest puteva kojima se može stići na drugu obalu		
Prosvetljenja	168	15
Četiri pravilna postupka	168	5
Četiri stvari koje se moraju razmotriti	167	14
Pet darovitosti moći za postizanja Prosvetljenja	168	10
Četiri neograničena stanja uma	171	12
Oni koji razumeju Četvorostruku Uzvišenu Istinu ..	39	15
Čovekova smrt i prolaznost života	12	19
Oni koji prizivaju ime Amide Bude biće rođeni u njegovoj Zemlji Čistote	113	1
Učinite od sebe svetlost, oslonite se sami na sebe ..	10	15

Duhovno Vežbanje

Čovek treba da spozna šta za njega ima najveću vrednost (alegorija)	150	6
Budi pažljiv pri svojim prvim koracima	133	1
Ne zaboravi za čim tragaš (alegorija)	152	7
Čovek mora da istrpi mnoge nedaće da bi u bilo čemu uspeo (priča)	158	13
Napregni se čak i pred stalnim neuspesima (priča) .	173	6
Ne dozvoli da ti se um uznemiri ni u nezadovo- ljavajućim uslovima (priča)	124	1
Oni koji razumeju i prate Uzvišeni Put su kao oni koji sa svetlom idu u mrak	40	11

Indeks

	<i>Strana</i>	<i>Red</i>
Čovek će naći učenje za svoj život gde god da ode (priča)	161	16
Ljudska bića teže da idu pravcem koji im njihov um pokazuje	121	16
Cilj učenja je kontrolisati sopstveni um	11	14
Iznad svega kontroliši svoj um	212	1
Ako kontrolišiš svoj um	112	1
Razna stanja uma (priča)	118	11
Um nije samosvojna ličnost	46	11
Ne dopusti umu da te pokoleba	10	18
Savladaj svoj um	154	11
Budi gospodar svoga uma	11	19
Sva zla dolaze od tela, usta i uma	87	3
Veza između uma i reči	125	8
Telo je samo pozajmljena stvar (priča)	143	4
Ovo telo je puno nečistoće svake vrste	130	22
Ne žudi ni za čim	10	18
Očuvaj telo, usta i um čistim	123	10
Budi nepristrasan i trudi se (priča)	172	11

Ljudske Patnje

Ljudska patnja proističe iz sputanog uma	42	17
Kako sprečiti patnje	13	7
Zabluda i neznanje čine ulaz u Prosvetljenje	59	13
Kako se osloboditi patnje	116	1

Indeks

	<i>Strana</i>	<i>Red</i>
Kada se ugasi vrela vatra strasti može se postići		
osvežavajuće Prosvetljenje	141	17
Pohota je izvor zabluda	85	13
Shvatite pohotu kao zmiju skrivenu među cvećem	85	15
Nemoj se vezivati za kuću koja gori (priča)	19	14
Strast je izvor zla	118	5
Ovaj svet gori u vatri	82	18
Ako ljudi jure za slavaom i počastima to je kao da sami sebe sagorevaju	119	9
Ako čovek juri za bogatstvom i pohotom, uni- štiće sam sebe	119	14
Mudri i glupi ljudi se razlikuju po svojoj prirodi	133	23
Glupi ljudi nisu svesni svojih grešaka (priča)	141	1
Glupi ljudi zavide drugima na dobroj sreći zato što gledaju samo rezultate (priča)	141	5
Način na koji su glupi naterani da rade (priča)	147	1

Svakodnevni Život

Čini ponude i zaboravi na njih	169	17
Sedam vrsta ponuda bez bogatstva	170	6
Način da se stekne bogatstvo (priča)	145	13
Kako se sreća uvećava	132	14
Nikad ne zaboravi ljubaznost koja ti je pružena (priča)	139	1
Razlike u ljudskim karakterima	89	9

Indeks

	<i>Strana</i>	<i>Red</i>
Nesreća uvek prati u stopu onoga ko se odaje želji za osvetom	132	5
Kako pobediti osećanja mržnje (priča)	246	7
Neka te ne uznemiruje tuđa kritika (priča)	112	10
Ne živiš da bi se oblačio, jeo i sklanjao	205	8
Hrana i odeća postoje radi udobnosti ili zadovoljstva	117	1
O čemu treba misliti kada se jede	208	6
O čemu treba misliti kada nosiš odeću	207	7
O čemu treba misliti kada ideš u krevet	208	16
O čemu treba misliti kada je toplo ili hladno	208	8
O čemu treba misliti u svakodnevnom životu	206	12

Vladavina

Način da se dovede narod do prosperiteta	230	1
Način za vladara	233	13
Vladar mora prvo da vlada sam sobom	231	7
Ideal za upravljanje je pripremiti umove ljudi	232	8
Kako treba ministri i zvaničnici da se ponašaju	236	12
Kako sudija treba da se ponaša sa kriminalcem	235	12
Uticaj učenja na narod	232	1
Kako izaći na kraj sa društvenim borbama	238	13

	Indeks	
	<i>Strana</i>	<i>Red</i>
<i>Ekonomija</i>		
Stvari se moraju pravilno upotrebljavati (priča)	221	8
Ništa nije tvoje za uvek	220	17
Čovek ne treba da gomila stvari samo za svoje dobro	228	8
Kako steći bogatstvo (priča)	145	13
<i>Porodici Život</i>		
Porodica je mesto gde umovi njenih članova dolaze u kontakt jedni s drugima	218	9
Stvari koje će uništiti porodicu	213	6
Načini da se oduže veliki dugovi svojim roditeljima	218	4
Pravilno ophođenje sina prema njegovim roditeljima	214	1
Pravilan odnos između muža i žene	214	19
Muž i žena treba da imaju istu veru (priča)	224	9
<i>Život Žena</i>		
Četiri vrste žena	222	13
Razne vrste supruga	225	4
Učenje za mlade supruge	224	18
Za dobro žene je da budu udate	223	8
Za dobro mladih i lepih žena	227	1
Kako ljudi treba da se ponašaju prema ženama	130	9

Indeks

	<i>Strana</i>	<i>Red</i>
Način za muževe i žene	224	4
Zakletve i želje idealnih žena	228	4
Šta je loša žena?	225	4

Način za Braću Beskućnike

Čovek nije brat beskućnik samo zato što se oblači kao kaluđer i izgovara sutre	197	7
Braća beskućnici nisu naslednici hrama i njegovog poseda	194	1
Požudni ljudi ne mogu biti pravi kaluđeri	194	7
Pravi život kakav bi braća beskućnici trebalo da vode	196	5

Život Zajednice

Značenje života zajednice	241	13
Sadašnje stanje zajednica u ovom svetu	96	16
Tri vrste organizacije	241	18
Istinski život zajednice	242	6
Veliko svetlo koje osvetljava tamu	240	6
Sklad u ljudskim odnosima	242	17
Stvari koje će pomoći da društvena organizacija stigne do sklada	244	4
Ideal Bratstva	243	5
Društveni ideal budističkih sledbenika	251	1

Indeks

	<i>Strana</i>	<i>Red</i>
Oni koji narušavaju zakon reda biće uništeni (priča)	140	3
Oni koji su ljubomorni i prepiru se sa drugima biće uništeni (priča)	140	3
Poštuj starije (priča)	134	11
Kako student treba da se ponaša prema svom učitelju i obratno	214	10
Pravilo za prijateljstvo	215	7
Kako izabrati dobre prijatelje	216	18
Kako gospodar i sluga treba da se ponašaju jedan prema drugom	215	17
Ponašanje prema kriminalcima	228	14
Stvari koje treba da razmotre oni koji žele da predaju Darmu	199	1

REČNIK SANSKRITA (po azbučnom redu)

ANATMAN [ANĀTMAN] (Bezličnost):

Ovo je jedno od osnovnih ishodišta u budizmu. Svo postojanje i pojave na ovom svetu, nemaju nikakve materijalne realnosti. Prirodno je za budizam, koji zastupa nestalnost svakog postojanja, da insistira da takvo nestalno postojanje ne može da poseduje nikakvu stalnu materiju. Anatman se takođe može prevesti i kao Bez-Duše.

ANITJA [ANITYA] (Prolaznost ili Nestalnost):

Drugo osnovno ishodište u budizmu. Svako postojanje i pojava na ovom svetu konstantno se menjaju i ne ostaju isti ni za trenutak. Sve mora da umre ili da završi jednom u budućnosti, a takvi izgledi su uzrok patnje. Ova koncepcija se ne sme shvatiti samo sa pesimističkog ili nihilističkog stanovišta, jer su i napredak i reprodukcija manifestacije ove stalne promene.

BODISATVA [BODHISATTVA] (Onaj koji teži Prosvetljenju):

Izvorno, ovo ime je korišćeno da označi Gautama Sidartu pre nego što je dostigao stanje Prosvetljenosti. Posle uspona Mahajana budizma, svi oni koji teže Suštini Bude nazivaju se ovim imenom. Najzad, čak i oni koji pokušavaju da vode druge do Suštine Bude uz pomoć svoje velike samilosti, težeći i sami istom cilju, simbolčno su predstavljeni kao Bodisatve; Avalokitesvara (Kvanon), Ksitigarba (Đizo), Maudusri (Mon-đu) samo su nekolicina poznatih.

BUDA [BUDDHA] (Prosvetljeni):

Izvorno, Gautama Sidarta (Šakjamuni); osnivač budizma, nazvan je ovim

imenom, pošto je dostigao Prosvetljenje u trideset petoj godini života, pre 2500 godina u Indiji. Krajnji cilj za sve budiste je da, bez obzira na školu ili pravac kome pripadaju, postanu Bude. Zbog razlike u načinima postizanja ovog stanja, budizam se podelio u razne sekte i škole. U Mahajana budizmu osim istorijskog Šakjamuni Bude, mnoge Bude su opšte prihvaćene kao simboli budističkog učenja, kao što su Amitaba (Amida), Mahavairokana (Dainiçi), Vaisađjaguru (Jakuši) i dr. Pod uticajem koncepcije Čiste Zemlje japanskog tipa budizma (čovjek postaje Buda pre ponovnog rođenja u Čistoj Zemlji) svi oni koji su umrli obično se nazivaju „Budama” ili HOTOKE na japanskom jeziku.

DARMA [DHARMA] (Istinsko Učenje):

Ovo je učenje koje je predavao Prosvetljeni, Buda. Postoje tri vrste zakona u učenju: Sutre (Učenje samog Bude), Vinaje (discipline koje je Buda utvrdio) i Abidarme (komentari i rasprave o Sutrama i Vinajama, koje su sačinili učenici iz kasnijih perioda). Ovo troje se naziva Triptihom. Darma je jedno od tri blaga budizma.

KARMA [KARMAN] (Dela):

Iako izvorno značenje ovog termina jednostavno znači „Dela”, ono se, u vezi sa teorijom uzročnosti, smatra vrstom potencijalne moći dostignute kao rezultat svakog dela učinjenog u prošlosti. To znači da svako naše delo kao rezultat ima dobro ili zlo, patnju ili zadovoljstvo, zavisnost od dela, i ona imaju moć da utiču na budućnost i to se smatra našom Karmom. Veruje se, ako se dobro delo ponovi, da će se dobro nagomilati, i njegova potencijalna moć će imati dobar uticaj na budućnost. Postoje tri vrste dela: psihička, govorna i fizička.

MAHAJANA [MAHĀYĀNA] (Velika Kola):

Tokom istorije budizma pojavila su se dva osnovna toka misli: Mahajana i Teravada (ili Hinajana). Mahajana tip budizma proširio se na Tibet, Kinu, Koreju, Japan, itd. dok se Teravada budizam proširio do Burme, Šri Lanke (Cejlona), Tajlanda itd. Termin znači „Veliki točak” koji može da prihvati sva bića koja pate u ovom svetu rođenja i smrti, i vodi ih sve bez razlike do stanja Prosvetljenja.

NIRVANA [NIRVĀṆA] (Savršeno Spokojstvo):

Bukvalno to znači „oduvati”. To je stanje u kome su sva ljudska zagađenja i strasti iskorenjeni putem određenih vežbi i meditacija, zasnovanih na Pravoj Mudrosti. Oni koji su dostigli ovo stanje nazivaju se Budama. Gautama Sidarta dostigao je ovo stanje i postao Buda u trideset petoj godini. Ipak, danas se veruje da je tek posle smrti dostigao takvo stanje Savršenog mira, jer su neki ostaci ljudske zagađenosti morali da postoje dogod je njegovo fizičko telo postojalo.

PALI [PĀLI] (Jezik):

Ovo je jezik koji se koristi u Teravada Budizmu. Pretpostavlja se da su najstariji budistički zakoni bili zapisani na ovom jeziku. Kako je ovo jedna vrsta Prakrita, dijalekta Sanskrita, nema velike razlike između Palija i Sanskrita; Darma na Sanskritu, Dama na Paliju; Nirvana na Sanskritu, Nibana na Paliju. Vidi – Sanskrit.

PARAMITA [PĀRAMITĀ] (Preći na drugu obalu):

„Preći na drugu obalu” znači stići do Budine Zemlje sprovodeći razne budističke discipline. Obično se sledećih šest disciplina smatraju onima koje omogućavaju čoveku da pređe iz ovog sveta rođenja i smrti u svet Prosvetljenja: Ponude, Moralnost, Strpljenje, Izdržljivost, Usredsređenost i Pravilno Rasuđivanje (ili Mudrost). Tradicionalne japanske nedelje HIGAN proistekle su iz ovog budističkog koncepta.

PRAĀNA [PRAJÑĀ] (Mudrost):

Jedna od šest Paramita. Duhovna funkcija koja omogućava čoveku da proceni život bez greške i da pravi razliku između onoga što je istinito i što je lažno. Onaj ko to savršeno primeni naziva se Budom. Zato je ovo najčistija i najprosvetljenija mudrost, različita od obične ljudske inteligencije.

SAMGA [SAMĠHA] (Budističko Bratstvo):

Sastoji se od kaluđera, kaluđerica, sledbenika i sledbenica. U ranije doba sastojalo se od kaluđera i kaluđerica beskućnika. Kasnije, kada se razvio Mahajana pokret, oni koji su težili stanju Bodisatvi, bez obzira da li su bili kaluđeri ili sledbenici, udružili su se u Bratstvo. To je jedno od Tri Blaga Budizma.

SANSKRIT (Jezik):

Klasični književni jezik stare Indije i jedan iz porodice Indo-evropskih jezika. Deli se u Veda i klasični Sanskrit. Zapisi Mahajana tradicije bili su zapisani na ovom jeziku koji je nazvan Budističkim Hibridnim Sanskritom.

SAMSARA [SĀMSĀRA] (Reinkarnacija):

Stalno ponavljanje rađanja i smrti od prošlosti, preko sadašnjosti do budućnosti, kroz sledećih šest zamišljenih carstava: Pakao, Gladni Duhovi, Životinje, Asura ili Borbeni Duh, Čovek i Raj. Ako se ne prosvetli, čovek se ne može osloboditi ovog stalnog kruga selidbi. Oni koji su oslobođeni toga mogu se zvati Budama.

SUNJATA [ŚUNYATĀ] (Nematerijalnost):

Ovo je koncept po kome ništa nema ni supstance ni stalnosti i to je jedno od osnovnih ishodišta Budizma. Pošto sve zavisi od uzročnosti, ne postoji stalno biće kao materija. Ali, čovek ne treba da se veže ni za koncept da je sve materijalno niti da nije. Svako biće, bilo ljudsko ili ne, jeste relativno. Zato je glupo držati se određenih ideja ili koncepata ili ideologija kao jedino apsolutnih. Ovo je osnovna protivstruja u Prajna Zapisima Mahajana budizma.

SUTRA [SŪTRA] (Zapisi):

Zapisi Budinog učenja. Termin izvorno znači „niz”, što znači izvod koji se provlači kroz veliki broj studija u religiji ili nauci. Jedan od Triptiha.

TERAVADA [THERAVĀDA] (ili Hinaja [Hīnayāna] : Stariji Zastupnici):

Ovim nazivom je opšte predstavljena južna tradicija budizma. „Tera” znači stariji. To je škola starijih, koja je istorijski bila grupa konzervativnih starijih kaluđera, koji su zastupali strogo držanje pravila, kao suprotnost drugoj grupi prilično slobodnih progresivnih kaluđera (čija će se verovanja kasnije razviti u Mahajana budizam, severnu Tradiciju). Ovakvi suprotni trendovi u budističkim redovima započeli su u ranom periodu, nekoliko vekova posle Budine smrti, kada je Mahaveda, progresivni kaluđer, insistirao na slobodnijoj interpretaciji pet kategorija budističkih zakona. To je izazvalo rascap na Teravada i Mahasamgika budizam, koji je bio praiizvor Mahajana Budizma.

TRIPITAKA (Tri Korpe):

Tri grane budističkih zapisa, Darne, podrazumevaju se pod ovim imenom. To su Sutare, koje sadrže Budino učenje, Vinaje, koje sadrže njegove discipline i Abidarne, koje sadrže razne komentare i eseje o budističkoj doktrini i pravilima. Kasnije su budistički zapisi kineskih i japanskih visokih sveštenika takođe uključeni u budističke zakone. Vidi – Darma.

ANGUTARA NIKAJA

Kaluđeri, postoji jedna osoba na ovom svetu koja se rodila za dobro drugih, za sreću mnogih; koja se rodila iz samilosti prema ovom svetu, za dobro, napredak i sreću nebeskih bića i ljudske vrste. Ko je ta osoba? To je Tatagata, koji je Arahat, potpuno Prosvetljeni. On je, kaluđeri, ta osoba.

Kaluđeri, teško je na ovom svetu naći pojave jedne osobe. Koje osobe? Tatagate, koji je Arahat, potpuno Prosvetljeni. On je ta osoba.

Kaluđeri, jednu izuzetnu osobu teško je naći na ovom svetu. Koju osobu? Tatagata, koji je Arahat, potpuno Prosvetljeni. On je ta osoba.

Kaluđeri, smrt jedne osobe moraju svi žaliti. Koje osobe? Tatagate, koji je Arahat, potpuno Prosvetljeni. On je ta osoba.

Kaluđeri, postoji jedna osoba rođena na ovom svetu, koja je neuporediva i nedostižna. Ko je ta osoba? To je Tatagata, koji je Arahat, potpuno Prosvetljeni. On je ta osoba.

Kaluđeri, pojava jedne osobe je pojava svemogućeg oka, svemogućeg svetla i svemogućeg zračenja. Koje osobe? Tatagate, koji je Arahat, potpuno Prosvetljeni. On je ta osoba. (*Angutara Nikaja* 1-13)

FONDACIJA ZA UNAPREĐENJE BUDIZMA

I RASPROSTRANJENOST „BUDINOG UČENJA”

Da bi se opisala Fondacija za unapređenje budizma, neophodno je govoriti o jednom poslovnom čoveku, a taj gospodin je Jehan Numata, osnivač proizvodne kompanije Micutojo.

On je ustanovio Kompaniju za proizvodnju instrumenata za precizno merenje pre više od 50 godina. Njegovo čvrsto uverenje je da uspeh preduzeća zavisi od skladnog udruženja Neba, Zemlje i Čoveka, i da se savršenstvo ljudskog uma može postići jedino dobro usklađenim sadejstvom mudrosti, samilosti i hrabrosti. On, pod tim ubeđenjem, čini sve što može da tehnički usavrši proizvodnju modernih instrumenata i da razvije ljudski um.

On veruje da se mir u svetu može postići jedino ako se usavrši ljudski um, a za to postoji Budino učenje. Zato je on, uporedo sa vođenjem svog preduzeća, ulagao svoje napore, više od 40 godina, u širenje i modernizaciju budističke muzike i širenje Budinih slika i učenja.

U decembru 1965. g. on je pripojio Fondaciju svome privatnom fondu da bi se uključio u propagiranje budizma, i u isto vreme, da bi doprineo miru u svetu. Tako je Fondacija za unapređenje budizma osnovana kao javna organizacija.

Šta je učinjeno da se „Budino učenje” rasprostire što šire tako da svaki čovek može da iskoristi njegove dobrobiti i uživa u Svetlosti i njegovoj Velikoj Mudrosti i Samilosti? Posao ove Fondacije za unapređenje budizma je da nađe rešenje tog problema, po volji osnivača.

Ukratko, svaki mogući napor u propagiranju Budinog učenja je srce i duša onoga što ova Fondacija za unapređenje budizma preduzima.

Ova knjiga „Budino učenje” je rezultat naših razmišljanja o istoriji religije u ovoj zemlji, u tom pravcu jedva da je bilo napisano nešto što bismo mogli nazvati knjigom budističkog učenja, kako se ono objašnjava na japanski način, u pravom smislu te reči, nasuprot činjenici da smo mi uvek sa ponosom cenili našu budističku kulturu.

Ova knjiga će služiti kao duhovna hrana za svakoga ko je pročitao. Tako je sačinjena da je svako može držati na svome stolu, ili nositi sa sobom, i po volji stupiti u duhovni kontakt sa Živim Svetlom.

Iako još nije tako savršeno kao što bismo mi to želeli, sadašnje izdanje „Budinog učenja” prošlo je dug put, kroz rad i napore mnogih ljudi, da bi izišlo u susret potrebi savremenih ljudi za preciznim, verodostojnim i lako čitljivim vodičem i svakodnevnim izvorom inspiracije i istine.

Želja Fondacije za unapređenje budizma je da dočeka dan kada će, što je više domova moguće posedovati ovu knjigu, i kada će što više naših prijatelja uživati i kupati se u Svetlosti Velikog Učenja.

Napomene čitalaca su uvek dobrodošle. Osećajte se slobodnima da napišete Fondaciji za unapređenje budizma kad god zaželite.

